

Kemi

Delprov B

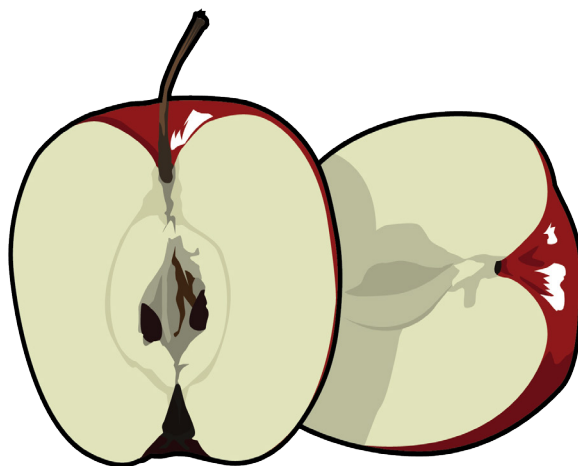
Årskurs

6

Elevens namn och klass/grupp

I filmen har Tobias gjort en undersökning hemma i sitt kök. Han vill veta hur mycket vatten som avdunstar från äpplebitar som får torka i 5 timmar i en ugn med 100 °C värme.

I slutet av filmen drar Tobias slutsatsen att det är 60 gram vatten som försvinner från en femtedel av ett äpple. Tobias är inte tillräckligt noggrann i sin undersökning. Det gör att han inte kan dra den slutsatsen.

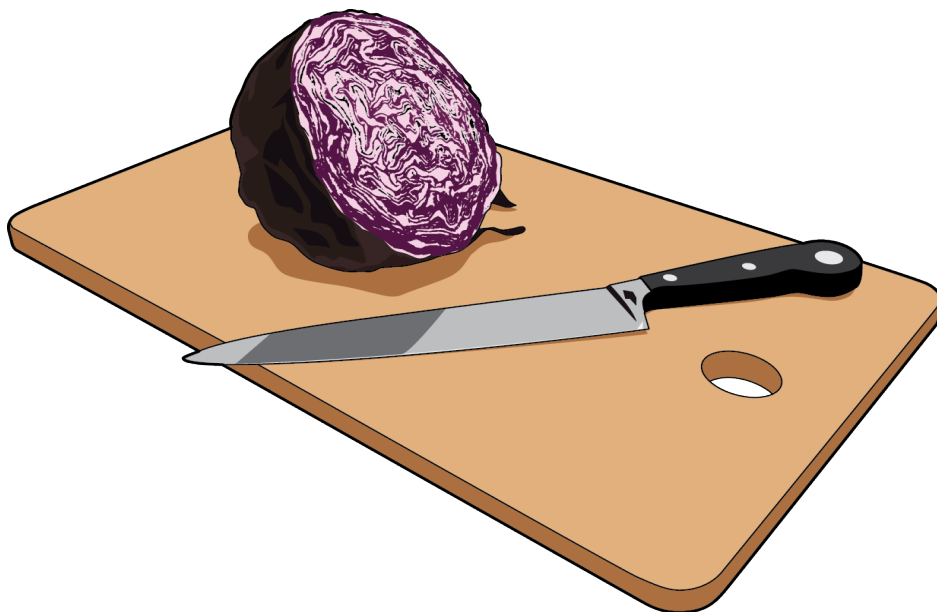
Ge tre förslag på vad han borde gjort annorlunda för att kunna dra sin slutsats.

-
.....
-
.....
-
.....

OBS! DIN LÄRARE BESTÄMMER NÄR DU SKA GENOMFÖRA DENNA UPPGIFT.

Rödkaålssaft har olika färg när det är i kontakt med ett surt eller ett basiskt ämne.

Titta på de två bägarna som din lärare ställt fram. Den ena innehåller ett surt ämne och rödkaålssaft. Den andra innehåller ett basiskt ämne och rödkaålssaft.

a. Skriv i tabellen vilken färg de båda blandningarna i bägarna har.

Ämne	FÄRG på blandningen i bägaren	Slutsats: Ämnet är surt eller basiskt
Surt ämne och rödkaålssaft		SURT
Basiskt ämne och rödkaålssaft		BASISKT

b. Undersök själv om tre andra ämnen är sura eller basiska.

Material:

rödkålssaft, citronsaft, vit vinäger, såpa,
4 pipetter, 3 st pappersformar.

Genomförande:

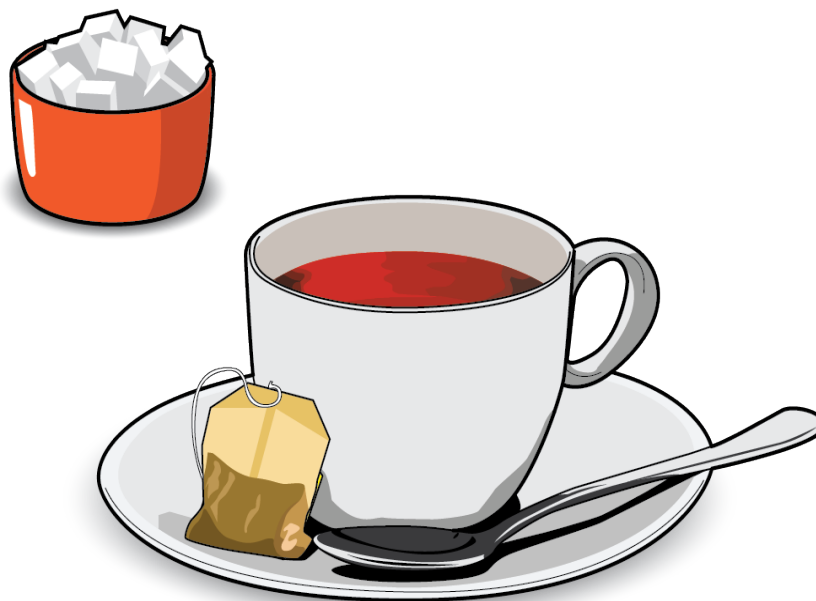
- 1) Ställ fram tre pappersformar.
- 2) Häll 5 droppar citronsaft i den första pappersformen.
- 3) Häll 5 droppar vit vinäger i den andra pappersformen.
- 4) Häll 5 droppar såpa i den tredje pappersformen.
- 5) Droppa på 3 – 4 droppar rödkålssaft på varje ämne i formarna.
- 6) Fyll i tabellen nedan. Skriv din slutsats med hjälp av färgerna på de ämnen som är blandade med rödkålssaft i uppgift a.

Ämne	FÄRG på blandningen i pappersformen	Min slutsats: ämnet är SURT eller BASISKT
5 droppar citronsaft		
5 droppar vinäger		
5 droppar såpa		

Lärares signatur
för genomförd
undersökning.

Conny lägger två sockerbitar i sitt te och tänker att vikten på teet kommer att öka lika mycket som sockerbitarna väger.

Du ska skriva en planering för hur du kan undersöka om **vikten** hos te ökar med lika många gram som det ihällda sockret väger. Skriv noggrant så att någon annan kan göra om försöket på samma sätt.

Detta material behöver jag:

.....

.....

.....

Så här ska jag göra:

.....

.....

.....

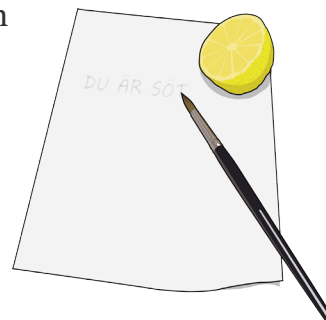
.....

.....

.....

.....

Klass 6C skrev ett meddelande på ett papper med en pensel som var doppad i citronsaft. Sedan lät de pappret torka och då blev texten osynlig. Deras lärare bad klassen att fundera ut ett sätt att få texten synlig igen. Eleverna hade olika förslag:

Agnes: Vi kan stryka med ett strykjärn på pappret.

Britta: Vi kan pensla på någonting basiskt så kanske den ändrar färg.

Carl: Vi kan fukta pappret med vatten.

David: Vi kan hålla pappret över något varmt, t ex ett ljus.

Erik: Vi tar på någonting som inte är surt eller neutralt så kanske texten kommer fram.

Feri: Vi lägger pappret i frysen.

Goran: Vi strör på kolpulver.

a. Ge förslag på två elever som har likartade förslag (undersöker samma sak):

..... och

Vad är det som undersöks i deras förslag?

.....

b. Ge förslag på ytterligare två elever som har likartade förslag (som undersöker samma sak) men något annat än det du skrev i a:

..... och

Vad är det som undersöks i deras förslag?

.....

c. Ge förslag på ytterligare två elever som har likartade förslag (som undersöker samma sak) men något annat än det du skrev i a och b:

..... och

Vad är det som undersöks i deras förslag?

.....

I en klass skulle grupp A och B göra såpbubblor till en såpbubbeltävling på fredag. De tillverkade blåsverktyg av ståltråd och gjorde såpbubblor enligt två olika recept (se nedan).

Här är deras recept:

Recept grupp A

1 dl diskmedel
2 dl vatten
½ tsk florsocker eller
strösocker

Recept grupp B

½ dl diskmedel
2 dl vatten
1 tsk florsocker eller
strösocker
½ dl glycerol

a. Vilka likheter finns mellan recepten?

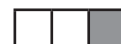
Ge fyra tydliga förslag.

-
-
-
-

Vilka olikheter finns mellan recepten?

Ge tre tydliga förslag.

-
-
-

b. Vilka av följande frågor skulle klassen kunna få svar på när de har sin såpbubbeltävling?

Sätt ett kryss på varje rad i rätt ruta.

Fråga	Klassen <u>kan</u> få svar på denna fråga.	Klassen <u>kan inte</u> få svar på denna fråga.
A) Vilken blandning ger de mest hållbara och sega bubblorna?	☐	☐
B) Hur tjock vägg har varje bubbla?	☐	☐
C) Hur stor volym har varje bubbla?	☐	☐
D) Påverkar öglan på blåsverktyget bubblans storlek?	☐	☐
E) Påverkar olika väder bubblornas storlek?	☐	☐
F) Vilken roll spelar det hur hårt man blåser?	☐	☐

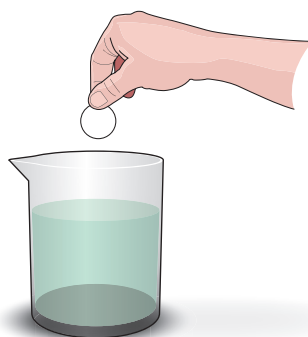
En dag hade Julias mamma huvudvärk och ville ta en brustablett för att lindra smärtan, men hon tyckte att det tog lång tid att lösa upp tabletten i vanligt kranvatten.

Julia undrar om kolsyrat vatten löser tabletten fortare och bestämmer sig för att undersöka det.

Hjälp Julia att planera undersökningen så att hon får ett rättvisande resultat. Skriv tydligt så att någon annan har möjlighet att göra samma undersökning!

Kolsyrat vatten

Kranvatten

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

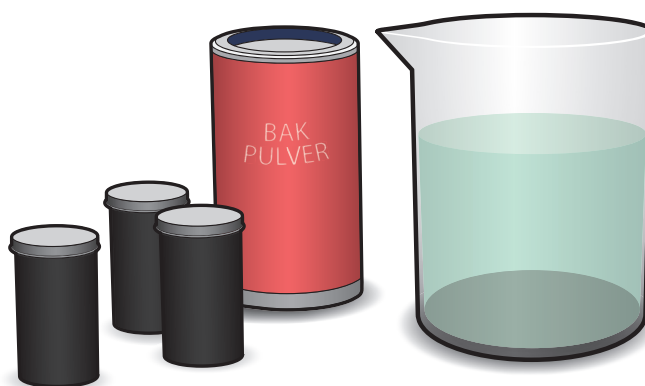
Julia och Filip gjorde ett experiment med bakpulver och vatten på en NO-lesson.

Så här gjorde de:

- De blandade bakpulver och vatten i tre burkar med tätslutande lock.
- De skakade burkarna.

Efter olika lång tid flög locken av.

Ge Julia och Filip fyra förslag på hur de kan göra om sin undersökning så att alla locken flyger av efter lika lång tid!

•

•

•

•
